

Щоденний звіт № 287/2020

від 2 грудня 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 12 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області. За попередній звітний період в області зафіксовано 8 таких порушень.
- У Луганській області Місія зафіксувала 8 порушень режиму припинення вогню. За попередній звітний період в області не зафіксовано жодного такого порушення.
- СММ продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого й Петрівського.
- Спостерігачі вперше помітили 13 протитанкових мін біля непідконтрольного урядові Петрівського.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення здійснення ремонту, технічного обслуговування та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій опинилося цивільне населення, зокрема на 6 контрольних пунктах в'їзду-виїзду та 4 блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- Спостерігачі здійснювали моніторинг подій у Закарпатській області.
- Свобода пересування Місії залишалася обмеженою, зокрема на кількох блокпостах збройних формувань неподалік Григорівки, Шевченка, Приморського та Нової Мар'ївки в Донецькій області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 1 грудня 2020 року (за східноєвропейським часом).

²Більш детальну інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камера СММ у Петрівському не функціонувала.

³Зокрема вибухів.

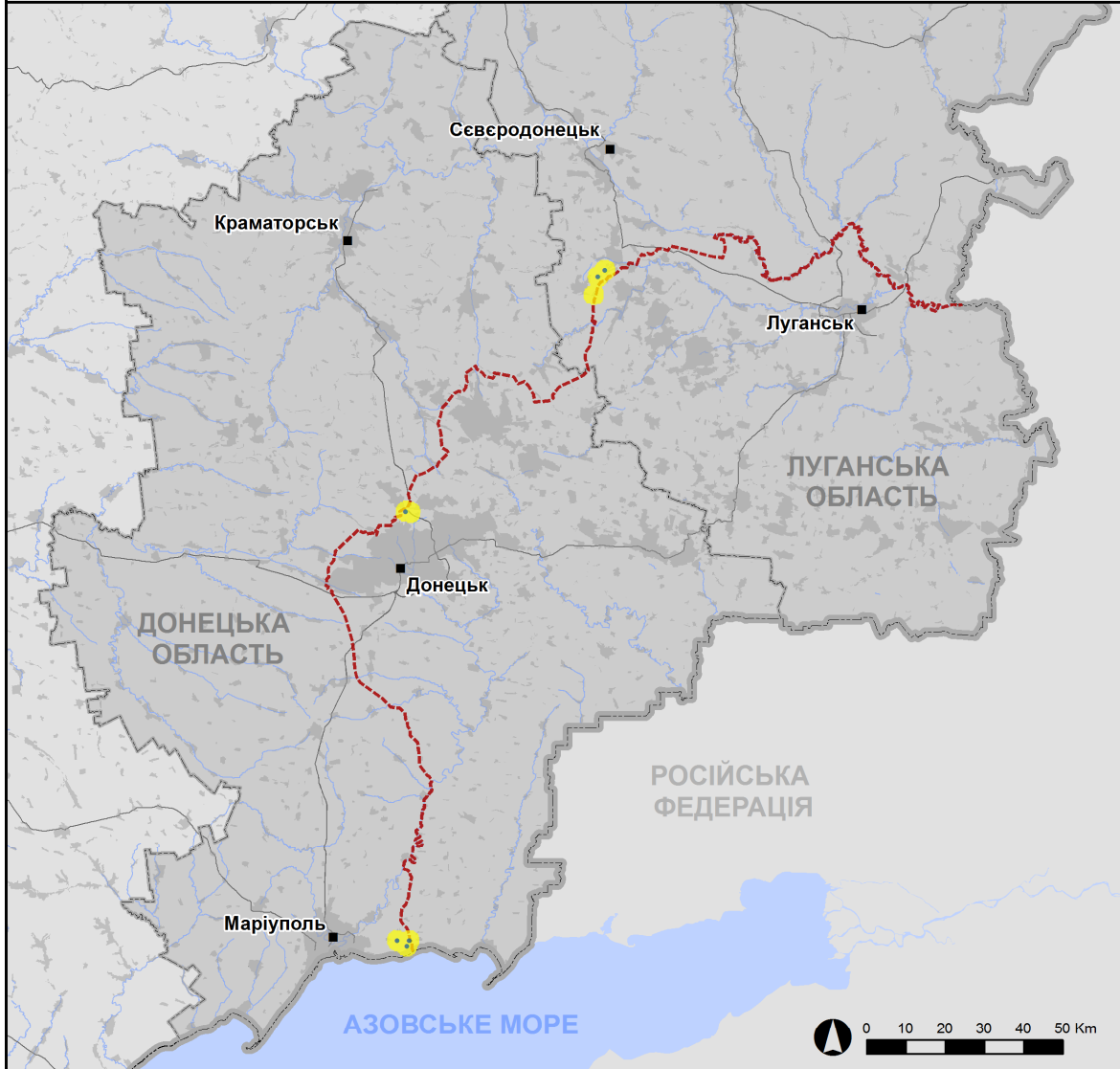
⁴Зокрема з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 1 грудня 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005).
Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 02/12/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 12 порушень режиму припинення вогню, зокрема 11 вибухів невизначеного походження, десять із яких сталися в північному напрямку від н. п. Широкине (підконтрольний урядові, 100 км на південь від Донецька), а ще один — у районі на південно-південний захід від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька). За [попередній звітний період](#) в області зафіксовано 8 таких порушень, два з яких на південний захід від ДФС.

У Луганській області Місія зафіксувала 8 порушень режиму припинення вогню, зокрема 7 вибухів невизначеного походження в районах поблизу н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) жодного такого порушення зафіксовано не було.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітного періоду СММ зафіксувала загалом 2 784 порушення режиму припинення вогню в Донецькій та Луганській областях (зокрема 1 088 вибухів, 86 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 33 спалахи дульного полум'я та 27 освітлювальних ракет, а також 1 550 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівського

На ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) команда СММ бачила двох членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

У межах ділянки розведення в районі Золотої спостерігачі бачили трьох членів збройних формувань орієнтовно за 330 м на північ від її південного краю і ще чотирьох (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») біля блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення.

Здійснюючи моніторинг у двох місцях поблизу цієї ділянки розведення, команди СММ чули 7 вибухів невизначеного походження (за оцінкою, поза ділянкою розведення, однак у межах 5 км від її краю).

Ведучи спостереження у трьох місцях біля ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), члени патрулів Місії констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

Міни неподалік Петрівського

30 листопада в полі приблизно за 2 км на північ від Петрівського безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії вперше зафіксував 13 протитанкових мін (ТМ-62), що, за оцінкою, належать збройним формуванням (не видно на знімках від 29 жовтня 2020 року).

1 грудня на північній околиці н. п. Нікішине (непідконтрольний урядові, 60 км на північний схід від Донецька) спостерігачі зауважили, що раніше зафіксований невибухлий боєприпас (за оцінкою, хвостовий стабілізатор мінометної міни) було вилучено.

Біля н. п. Макіївка (непідконтрольний урядові, 12 км на північний схід від Донецька), поруч з об'єктом збройних формувань, спостерігачі вперше побачили знак про мінну небезпеку з нанесеними на ньому черепом і перехрещеними кістками і написом «Обережно! Міни!» російською мовою.

Зусилля СММ зі сприяння ремонту, технічному обслуговуванню та забезпеченню роботи життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення здійснення ремонту об'єктів водної інфраструктури поблизу н. п. Красний Лиман (непідконтрольний урядові, 30 км на північний захід від Луганська); огляду, технічного обслуговування та ремонту ліній електропередачі неподалік н. п. Сміле (непідконтрольний урядові, 31 км на північний захід від Луганська); а також робіт із розмінування поруч із н. п. Лопаскине (підконтрольний урядові, 23 км на північний захід від Луганська) та між підконтрольними урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) і н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська).

СММ продовжувала сприяти забезпеченню функціонування ДФС.

Ситуація на КПВВ та відповідних блокпостах

У Донецькій області команда СММ бачила, що контрольні пункти в'їзду-виїзду (КПВВ) поблизу підконтрольних урядові н. п. Майорськ (45 км на північний схід від Донецька) та н. п. Гнутове (90 км на південь від Донецька) працювали, однак руху цивільних осіб не зафіксовано.

Спостерігачі зауважили, що КПВВ поблизу н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) функціонував, водночас відповідний блокпост збройних формувань біля н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) був закритий.

Члени патруля СММ також помітили, що блокпост збройних формувань біля н. п. Кремінець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) був закритий.

У Луганській області, за спостереженнями Місії, КПВВ у Станиці Луганській функціонував і пішоходи проходили в обох напрямках. За твердженнями представника міжнародної організації, пальне на опалення павільйону для мирних жителів, які прямують до непідконтрольних урядові районів, закінчилося. Спостерігачі бачили 5 осіб, які були змушені ночувати в павільйоні (2 дітей близько 5 років, 2 жінки віком 30–39 років та 1 чоловік 55–60 років). Перебуваючи на місці, команда СММ бачила, як ця група осіб пройшла до непідконтрольних урядові районів.

Члени патрулів СММ зауважили, що КПВВ у Золотому та н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) були відкриті, однак відповідні блокпости

збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті й далі були закриті.

Спостерігачі зустрілися зі співрозмовниками в Закарпатській області

1 грудня представник прес-служби Головного управління Служби безпеки України (СБУ) та заступник начальника Головного управління Національної поліції в Закарпатській області повідомили про те, що 30 листопада СБУ провела обшуки в приміщеннях Товариства угорської культури Закарпаття (КМКСЗ) в н. п. Ужгород (182 км на захід від Івано-Франківська), Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II в н. п. Берегове (174 км на південний захід від Івано-Франківська), а також у резиденції голови КМКСЗ в Ужгороді й у приміщеннях «Закарпатського центру економічного розвитку «Еган Еде» в Ужгороді.

Відповідно до офіційної заяви СБУ метою обшуків була перевірка про причетність іноземного фонду до діяльності, спрямованої на порушення державного суверенітету України, зокрема можливе втручання у внутрішні справи держави та заподіяння шкоди державній безпеці України, а також фактів сприяння окремих українських публічних діячів іноземній державі.

2 грудня представниця (40–19 років) КМКСЗ розповіла СММ, що 30 листопада у чотирьох зазначених місцях проводилися обшуки за участі близько 15 офіцерів СБУ. За її словами, під час обшуків у всіх чотирьох локаціях офіцери СБУ надали ордери на обшук. Крім того, обшуки проводилися у присутності юристів КМКСЗ й інших юристів. Вона додала, що під час обшуку у приміщенні «Закарпатського центру економічного розвитку «Еган Еде» офіцери СБУ забрали з офісу деяке комп'ютерне обладнання та документи.

СММ продовжуватимете уточнювати обставини цих подій.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Дніпрі, Львові, Одесі, Харкові, Чернівцях і Києві.

Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (див. [Щоденний звіт СММ від 1 грудня 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості збройних формувань поблизу н. п. Григорівка (непідконтрольний урядові, 68 км на південь від Донецька) двоє вочевидь озброєних членів збройних формувань не пропустили патруль СММ, пославшись на необхідність отримання письмового дозволу від осіб, яким належить фактичний контроль.
- На блокпості збройних формувань біля н. п. Шевченко (непідконтрольний урядові, 69 км на південь від Донецька) двоє вочевидь озброєних членів збройних формувань не пропустили патруль СММ, пославшись на проведення робіт із розмінування в цьому районі.
- На блокпості збройних формувань неподалік н. п. Приморське (непідконтрольний урядові, 76 км на південь від Донецька) двоє вочевидь озброєних членів збройних формувань не пропустили патруль СММ, пославшись на проведення робіт із розмінування в цьому районі.
- На блокпості збройних формувань поруч із н. п. Нова Мар'ївка (непідконтрольний урядові, 64 км на південь від Донецька) 5 вочевидь озброєних членів збройних формувань не пропустили патруль СММ, пославшись на проведення робіт із розмінування в цьому районі.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міни/невибухлі боєприпаси:

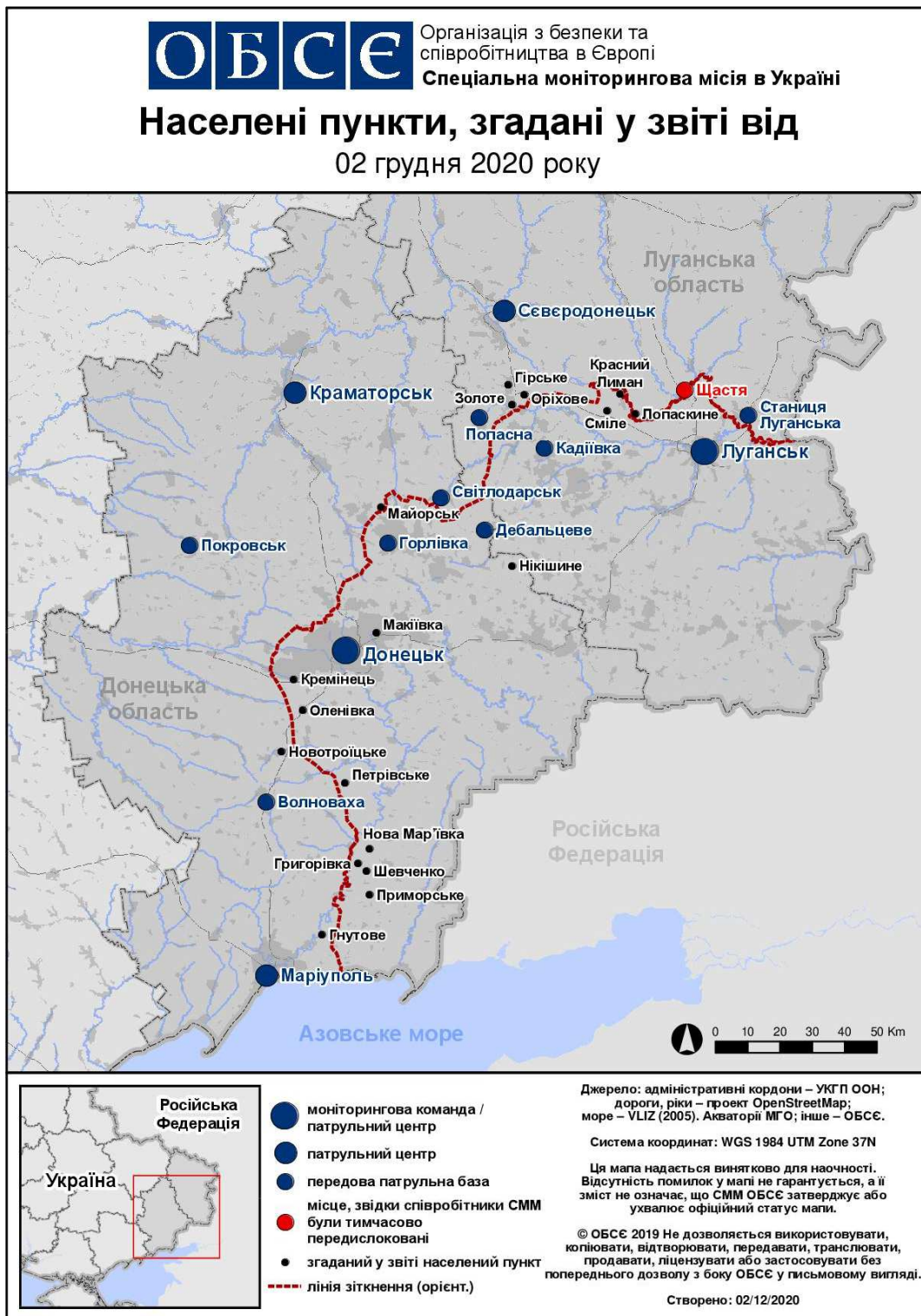
- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 1 грудня 2020 року⁵

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброчення	Дата, час
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	2–4 км на ПдПдЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	01.12, 02:28
	2–4 км на Пд	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ЗхПнЗх–СхПдСх	Н/Д	01.12, 02:28
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	3–5 км на ПнПнЗх	зафіксувала	7	вибух	невизначеного походження	Н/Д	30.11, 19:17
	2–3 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	30.11, 19:17
	3–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	спалах дульного полум'я		Н/Д	01.12, 04:50
	3–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	Зх–Сх (після попередньої події)	Н/Д	01.12, 04:50
	3–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження (після попередньої події)	Н/Д	01.12, 04:50
	3–5 км на ПнПнСх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	01.12, 05:24
приблизно 1,5 км на ПнЗх від н. п. Молодіжне (непідконтрольний уряду, 63 км на ПнЗх від Луганська)	2–3 км на ПнПнЗх	чули	6	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	01.12, 14:02–14:05
південно-східна околиця н. п. Попасна (підконтрольний уряду, 69 км на Зх від Луганська)	6–7 км на ПнСх	чули	1	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, за межами ділянки розведення)	Н/Д	01.12, 14:16
	2–3 км на ПдСх	чули	1	постріл		стрілецька зброя	01.12, 14:33

⁵ У таблиці вказані лише ті інциденти, які спостерігачі СММ бачили особисто чи які були зафіксовані камерами СММ, а також ті випадки, які СММ оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви і т.д. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї і т. д., базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз.

Мапа Донецької та Луганської областей⁶

⁶ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій території України (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри і передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів із безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. Місія використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).